

صبر مهم

۲-۱۰- انواع قیمتتها و حجم معاملات

قیمت خرید: بالاترین قیمت پیشنهادی از سوی متقاضیان خرید سهام
قیمت فروش: پایین ترین قیمت پیشنهادی از سوی عرضه کنندگان سهام
قیمت معامله: قیمتی که بر اساس آن آخرین معامله در بازار سهام صورت گرفته است
اولین قیمت: قیمتی است که در یک روز معاملاتی بر اساس آن اولین معامله صورت گرفته است.
قیمت پایانی: قیمتی است که بر مبنای حجم معاملات، قیمت معاملات و حجم مبنا تعیین می گردد.

تعداد معاملات: تعداد معامله صورت گرفته در یک روز کاری را نشان می دهد.
حجم معاملات: تعداد سهام معامله شده در یک روز کاری را نشان می دهد.
حجم مبنا: حداقل تعداد برگه سهامی است که باید مورد معامله قرار گیرد تا سهم در پایان روز در قیمتی به ثبت برسد.

۲-۱۱- بازارها، تابلوها و انواع اوراق بهادار

پذیرش و معاملات اوراق بهادار در بورس تهران در قالب سه تابلو و بازار اوراق مشارکت انجام می شود:

۱. بازار اول شامل تابلوهای اصلی و فرعی- سهام و حق تقدم شرکتهای پذیرفته شده در

تابلوی اصلی

۲. بازار دوم- سهام و حق تقدم شرکتهای پذیرفته شده در تابلوی فرعی

۳. بازار اوراق مشارکت شرکتی و دولتی

تابلوی فرعی مکانی برای پذیرش و فعالیت شرکت‌های کوچک و در حال رشد است. شرکت‌های کوچکی که توانایی برآورده کردن شرایط پذیرش تابلوی اصلی را ندارند در این تابلو پذیرفته می‌شوند و به آن‌ها فرصت داده می‌شود با تامین مالی و رشد فعالیت‌ها به تابلوی اصلی ارتقاء یابند

۲-۱۲- کارمزد معاملات سهام

مشتریان برای معاملات سهام، کارمزدهای زیر را پرداخت خواهند کرد:

کارمزد کارگزاران :

۴ در هزار ارزش معاملات تا سقف ۱۰۰ میلیون ریال که توسط هم فروشنده و هم خریدار پرداخت می‌شود.

کارمزد بورس :

۸ در ده هزار ارزش معامله تا سقف ۲۰۰ میلیون ریال که ۶۰ درصد توسط فروشنده و ۴۰ درصد توسط خریدار پرداخت می‌شود.

کارمزد حق نظارت سازمان :

۸ در ده هزار ارزش معامله تا سقف ۲۰۰ میلیون ریال که ۶۰ درصد توسط فروشنده و ۴۰ درصد توسط خریدار پرداخت می‌شود.

کارمزد شرکت سپرده‌گذاری (کارمزد تسویه) :
۲,۵ در ده هزار ارزش معامله تا سقف ۲۰۰ میلیون ریال که ۶۰ درصد توسط فروشنده و ۴۰ درصد توسط خریدار پرداخت می‌شود.

کارمزد شرکت فناوری
۳ در ده هزار ارزش معامله تا سقف ۲۰۰ میلیون ریال که ۶۰ درصد توسط فروشنده و ۴۰ درصد توسط خریدار پرداخت می‌شود.

مالیات نقل و انتقال :
۵ در هزار ارزش معامله که توسط فروشنده پرداخت خواهد شد. غیر از مالیات یاد شده سهامداران مالیات دیگری نخواهند پرداخت.

کل کارمزد پرداختی توسط خریدار = ۴,۸۶ در هزار ارزش معامله

کل کارمزد پرداختی توسط فروشنده = ۵,۲۹ در هزار ارزش معامله

۲-۱۳- آشنایی با ارکان بازار اوراق بهادار

به دنبال تحولات اقتصادی و اجتماعی دهه ۱۳۴۰ و شروع حرکت اقتصاد ایران به سمت اقتصاد

مبتنی بر بازار و افزایش فعالیت‌های صنعتی در آن دوره که تامین مالی آن بدون شک نیازمند بازارها و ابزارهای جدید بود، ایجاد بورس اوراق بهادار در دستور کار قرار گرفت و قانون تاسیس آن در اردیبهشت ۱۳۴۵ به تصویب مجلس شورای ملی رسید و پس از آن، بورس اوراق بهادار تهران به عنوان یکی از ابزارهای متکی به نظام بازار آزاد با هدف تشویق بخش خصوصی در اقتصاد ایران تاسیس شد و از بهمن ماه ۱۳۴۶ فعالیت خود را با پذیرش سهام بانک توسعه صنعتی و معدنی ایران، شرکت نفت پارس، اوراق قرضه دولتی، اسناد خزانه و اوراق قرضه عباس-آباد به طور رسمی آغاز کرد. بورس اوراق بهادار تهران تا سال ۱۳۸۴ در چارچوب تعیین شده در قانون مزبور فعالیت -کرد، در این ساختار، سازمان کارگزاران بورس اوراق بهادار تهران به عنوان تنها رکن اجرایی، با شخصیت حقوقی مستقل غیر انتفاعی، مسؤولیت اداره بورس را به عهده داشت. این سازمان را هیئت‌مدیره‌ی هفت نفره‌ی اداره می‌کرد که توسط مجمع عمومی اعضا انتخاب می‌شدند. هیئت مدیره هم دبیرکل را به عنوان بالاترین مقام اجرایی بورس انتخاب می‌کرد. نظارت بر فعالیت سازمان کارگزاران بورس تهران هم بر عهده شورای بورس، به عنوان بالاترین رکن تصمیم‌گیری و مسؤول و ناظر حسن اجرای قانون تأسیس بورس اوراق بهادار، قرار داشت.

قانون تاسیس بورس اوراق بهادار، در سال ۱۳۸۴ و با توجه به عدم توان پاسخگویی به نیازهای جدید بازار اوراق بهادار، مورد بازنگری قرار گرفت و در آذرماه همان سال، قانون بازار اوراق بهادار به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید.

ارکان تشکیل بازار اوراق بهادار در قانون جدید عبارتند از:

الف) شورای عالی بورس و اوراق بهادار

این شورا بالاترین رکن بازار اوراق بهادار است که تصویب سیاست کلان و خط مشی بازار در قالب سیاست‌های کلی نظام و قوانین و مقررات مربوط و همچنین اتخاذ تدابیر لازم برای ساماندهی و

توسعه بازار اوراق بهادار و اعمال نظارت عالی بر اجرای قانون بازار اوراق بهادار از مهمترین وظایف آن است.

(۱) اعضای شورای عالی بورس و اوراق بهادار عبارتند از:

(۲) وزیر امور اقتصادی و دارایی که ریاست شورا را نیز بر عهده دارد؛

(۳) وزیر بازرگانی؛

(۴) رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

(۵) روسای اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران و اتاق تعاون؛

(۶) رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار که به عنوان دبیر شورا و سخنگوی سازمان نیز انجام وظیفه خواهد کرد؛

(۷) دادستان کل کشور یا معاون وی؛

(۸) یک نفر نماینده از طرف کانون‌ها؛

(۹) سه نفر خبره مالی منحصراً از بخش خصوصی با مشورت تشکل‌های حرفه‌ای بازار اوراق بهادار به پیشنهاد وزیر امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیات وزیران؛ و

۱۰) یک نفر خبره منحصرأ از بخش خصوصی به پیشنهاد وزیر ذی ربط و تصویب هیات وزیران برای هر بورس کالایی.

ب- سازمان بورس و اوراق بهادار (سبا)

بر اساس قانون بازار اوراق بهادار، نهاد جدیدی تحت عنوان سازمان بورس و اوراق بهادار ایجاد شد تا زیر نظر شورای عالی بورس به نظارت بر اجرای قوانین و مقررات، تنظیم و تدوین مقررات و انجام دیگر وظایف تعیین شده در قانون بپردازد. به عبارتی مقام ناظر بازار اوراق بهادار ایران به دو نهاد شورای عالی بورس و سازمان بورس و اوراق بهادار تقسیم شد. سبا موسسه عمومی غیر دولتی است که دارای شخصیت حقوقی و مالی مستقل است و توسط هیئت مدیره پنج نفره اداره می شود. اعضای هیئت مدیره از میان افراد امین و دارای حسن شهرت و تجربه در رشته مالی منحصرأ از کارشناسان بخش غیردولتی به پیشنهاد رییس شورا و با تصویب شورا انتخاب می شوند.

نمودار زیر ارکان بازار اوراق بهادار را نشان می دهد.